

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár
1.2 Kar	Történelem és Filozófia
1.3 Intézet	Magyar Történeti Intézet
1.4 Szakterület	Történelem
1.5 Képzési szint	BA
1.6 Szak / Képesítés	Történelem

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Közél-Kelet a XX-XXI. században HLM4307		
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. N. Rozsa Erzsebet egyetemi tanár		
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. N. Rozsa Erzsebet egyetemi tanár		
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	3
2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Szak

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	126	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepenvaló további tájékozódás					24
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					12
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					12
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	56 konv.				
3.8 A félév össz-óraszama	42 fiz./126 konv.				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A társadalomtudományok kutatási eszközeinek az alkalmazása • Egy kutatási terve megtervezése és megvalósítása • Adatgyűjtési képesség • Elemzési képesség
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Csoportmunka • Kritikai gondolkodás kialakítása • Beszédkészség kifejlesztése • Elemző- és szintetizáló készség

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A tantárgy általános célkitűzése tudatosítani a hallgatókkal, hogy az iszlám világ problémája és ennek a világnak a földrajzi közelsége az Európai Unióhoz viszonyítva létfontosságúvá teszi a kérdés alapos tanulmányozását. A tantárgy általános célkitűzése egy átfogó kép kialakítása e világról, amely nagyon szükséges a nemzetközi kapcsolatok objektív elemzése végett.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	A tantárgy sajátos célkitűzései: a régió földrajzi, történelmi bemutatása, a régió konfliktushelyzeteinek az elemzése (demográfiai, interetnikai, vallási, politikai, tömegpusztító fegyverek birtoklása a régióban, stb.), hogy a hallgatók minél objektívebben legyenek képesek elemezni e konfliktusok okait és esetleg megoldási lehetőségeit.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető előadás: alapfogalman tisztázása	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
2. Közel-Kelet – a térség meghatározása, etnikai és vallási csoportok	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
3. Közel-Kelet – társadalmi és politikai helyzet	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
4. Iszlám – sajátosságok, törvények, szunniták, siiták	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
5. Az iszlám kalifátus története a kezdetektől 1924-ig	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
6. A térség kihívásai – fegyveres erők, tömegpusztító fegyverek	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
7. A térség kihívásai – környezet, víz, demográfia, urbanizáció, migráció	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
8. A palesztín-izraeli konfliktus	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
9. Irak	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
10. Az Iráni Iszlám Köztársaság	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
11. EU-tagságra várva (?): Törökország	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
12. A Közel-Kelet legnagyobb etnikai kisebbsége: a	Előadás, szemléltetés,	

kurdok	megbeszélés, problematizálás	
13. Az Európai Unió és a Közel-Kelet	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
14. Európa legnagyobb kihívása: a muszlim kisebbségek	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
Könyvészet		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Samuel Huntington: A civilizációk háborúja? Külpolitika, 1995/3-4.szám 2. Rostoványi Zsolt: Az iszlám a XXI. század küszöbén, AULA, 1998 3. Arthur Goldschmidt Jr.: A Közel-Kelet Rövid története, Maecenas, 1997 4. Tüske László: Visszatérítők. Az iszlám radikalizmus gyökerei, Magyar Narancs, 2003. augusztus 13. 5. Montgomery Watt: Az iszlám rövid története 6. Gazdik Gyula: Az izraeli pártrendszer fejlődésének főbb jellemzői, Külügyi Szemle, 2003/1.szám 7. Gazdik Gyula: A palesztin politikai rendszer fejlődésének főbb jellemzői, http://www.kulvilag.hu/2004/04/index.html 8. N. Rózsa Erzsébet: Nemzeti identitás és külpolitika a Közel-Keleten és Kelet-Ázsiában, 2005, Budapest, Teleki László Alapítvány 9. N. Rózsa Erzsébet: „A török EU-csatlakozás vitás kérdései. Következtetések a magyar külpolitika számára” in Vásáry István (szerk.): Törökország és az iszlám. Az iszlám szerepe Törökország EU-csatlakozásának megítélésében, Avicenna Közel-Kelet Kutatások Intézete, Piliscsaba, 2008, 109-132. 10. Csicsmann László „Az iszlám és a demokrácia a Közel-Keleten és Észak-Afrikában. A nyugati típusú demokrácia adaptálásának lehetőségei és korlátai a tágabb értelemben vett Közel-Keleten”, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2008 		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető előadás: alapfogalmak tisztázása	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
2. Közel-Kelet – a térség meghatározása, etnikai és vallási csoportok	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: Közel-Kelet etnikai és vallási csoportjai
3. Közel-Kelet – társadalmi és politikai helyzet	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: társadalmi helyzet a gázai övezetben
4. Iszlám – sajátosságok, törvények, szunniták, síiták	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: síiták és szunniták
5. Az iszlám kalifátus története a kezdetektől 1924-ig	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: az iszlám kalifátus viszonya a kereszténységgel
6. A térség kihívásai – fegyveres erők, tömegpusztító fegyverek	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: a térségben található tömegpusztító fegyverek
7. A térség kihívásai – környezet, víz, demográfia, urbanizáció, migráció	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: a vízforrások kiaknázása, a demográfiai tendenciák a XX. században
8. A palesztín-izraeli konfliktus	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: a palesztín-izraeli konfliktus okai
9. Irak	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: Irak Saddam Husein alatt
10. Az Iráni Iszlám Köztársaság	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok az iráni iszlám forradalom
11. EU-tagságra várva (?): Törökország	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: Törökország EU-s csatlakozási próbálkozásai
12. A Közel-Kelet legnagyobb etnikai kisebbsége: a kurdok	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: a kurdok története
13. Az Európai Unió és a Közel-	Előadás, szemléltetés,	Szemináriumi dolgozatok: az

Kelet	megbeszélés, problematizálás	euro-mediterrán együttműködés
14. Európa legnagyobb kihívása: a muszlim kisebbségek	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: a muszlim kisebbségek Nagy-Britanniában, Franciaországban, Németországban

Könyvészet:

1. Samuel Huntington: A civilizációk háborúja? Külpolitika, 1995/3-4.szám
2. Rostoványi Zsolt: Az iszlám a XXI. század küszöbén, AULA, 1998
3. Arthur Goldschmidt Jr.: A Közel-Kelet Rövid története, Maecenas, 1997
4. Tüske László: Visszatérítők. Az iszlám radikalizmus gyökerei, Magyar Narancs, 2003. augusztus 13.
5. Montgomery Watt: Az iszlám rövid története
6. Gazdik Gyula: Az izraeli pártrendszer fejlődésének főbb jellemzői, Külügyi Szemle, 2003/1.szám
7. Gazdik Gyula: A palesztin politikai rendszer fejlődésének főbb jellemzői, <http://www.kulvilag.hu/2004/04/index.html>
8. N. Rózsa Erzsébet: Nemzeti identitás és külpolitika a Közel-Keleten és Kelet-Ázsiában, 2005, Budapest, Teleki László Alapítvány
9. N. Rózsa Erzsébet: „A török EU-csatlakozás vitás kérdései. Következtetések a magyar külpolitika számára” in Vásáry István (szerk.): Törökország és az iszlám. Az iszlám szerepe Törökország EU-csatlakozásának megítélésében, Avicenna Közel-Kelet Kutatások Intézete, Piliscsaba, 2008, 109-132.
10. Csicsmann László „Az iszlám és a demokrácia a Közel-Keleten és Észak-Afrikában. A nyugati típusú demokrácia adaptálásának lehetőségei és korlátai a tágabb értelemben vett Közel-Keleten”, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2008

9. Az epiztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy eleget tesz a következő elvárásoknak:

- A Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (<http://www.rncis.ro>)
- A Romániai Foglalkozási Besorolás (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A tananyag, a fogalmak és a bibliográfia ismerete	Vizsga	50 %
10.5 Szeminárium / Labor	Szemináriumi tevékenység, konstruktív vita	Fogalmak helyes használata, vitakészség	50 %

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- Szemináriumi jelenlét legalább 75 %
- Átmenő jegy (5) elérése minden felmérési kategóriánál.

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2020. 03.27.

Dr. N. Rozsa Erzsébet

Dr. N. Rozsa Erzsébet

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2020. 03.30.

Dr. Nagy Róbert Miklós

